

DKUM - Grajeno javno dobro na nepremičninah v zasebni lasti

<https://dk.um.si/lzpisGradiva.php?id=70354>

1. Posnetek

Tako je rdeča nit dotične naloge z naslovom **Grajeno javno dobro** na nepremičninah v zasebni lasti, primerjava med določbami sedaj veljavnega Zakona o ...

Digitalna
Knjižnica
Univerze v
Mariboru

Grajeno javno dobro na nepremičninah v zasebni lasti

Naslov:

Opis: Javno dobro je po Stvarnopravnem zakoniku (SPZ) stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo. Status javnega dobrega se pridobi zgolj na podlagi splošnega ali posamičnega pravnega akta. 19. člen SPZ tako navaja, da je javno dobro nepremičnina, ki ji ustrezen pravni akt države ali lokalne skupnosti podeli status javnega dobrega. Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), ki bo s 1.6.2018 postal tudi matični predpis glede ureditve instituta grajenega javnega dobrega, prinaša spremembo zakonodaje na omenjenem področju. Tako je rdeča nit dotične naloge z naslovom Grajeno javno dobro na nepremičninah v zasebni lasti, primerjava med določbami sedaj veljavnega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1) in ZUreP-2, preučena pa so tudi mnenja in predlogi zakonodajalca, ki jih je zapisal ob urejanju stvarine grajenega javnega dobrega. Ob tem so opisane tudi omejitve lastninske pravice na nepremičninah, institut služnosti v javno korist, pravica do zasebne lastnine po 33. členu Ustave Republike Slovenije (URS), vsebina lastninske pravice, ki jo ureja 67. člen URS, institut razlastitve, ki jo določa 69. člen URS in pojem razlaščujočih posegov, kot ga definira pravna teorija in sodna praksa. V nalogi so predstavljena tudi merila, po katerih se določa razlikovanje med javnim in zasebnim interesom glede omejitve lastninske pravice. Ugotovili smo, da je ohranitev razmejitev med socialno vezanostjo lastninske pravice (t.i. razlaščujoči posegi) in pravnim režimom razlastitve bistvena za sobivanje zasebnega in javnega interesa. Ohranjanje ravnovesja med premoženjsko svobodo posameznika in javnim interesom je ključna naloga zakonodajalca. Merilo med slednjima po katerem se mora ravnati zakonodajalec je vsebovano v načelu sorazmernosti, po katerem se je v sodni praksi izoblikoval test sorazmernosti

1.

[Grajeno javno dobro na nepremičninah v zasebni lasti](#)

Jan Glavica, 2018, magistrsko delo

Opis: Javno dobro je po Stvarnopravnem zakoniku (SPZ) stvar, ki jo v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo. Status javnega dobrega se pridobi zgolj na podlagi splošnega ali posamičnega pravnega akta. 19. člen SPZ tako navaja, da je javno dobro nepremičnina, ki ji ustrezen pravni akt države ali lokalne skupnosti podeli status javnega dobrega. Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2), ki bo s 1.6.2018 postal tudi matični predpis glede ureditve instituta grajenega javnega dobrega, prinaša spremembo zakonodaje na omenjenem področju. Tako je rdeča nit dotične naloge z naslovom Grajeno javno dobro na nepremičninah v zasebni lasti, primerjava med določbami sedaj veljavnega Zakona o graditvi objektov (ZGO-1) in ZUreP-2, preučena pa so tudi mnenja in predlogi zakonodajalca, ki jih je zapisal ob urejanju stvarine grajenega javnega dobrega. **Ob tem so opisane tudi omejitve lastninske pravice na nepremičninah, institut služnosti v javno korist, pravica do zasebne lastnine po 33. členu Ustave Republike Slovenije (URS), vsebina lastninske pravice, ki jo ureja 67. člen URS, institut razlastitve, ki jo določa 69. člen URS in pojem razlaščujočih posegov, kot ga definira pravna teorija in sodna praksa.** V nalogi so predstavljena tudi merila, po katerih se določa razlikovanje

med **javnim in zasebnim interesom glede omejitve lastninske pravice**. Ugotovili smo, da je ohranitev razmejitve med socialno vezanostjo lastninske pravice (t.i. razlaščujoči posegi) in pravnim režimom razlastitve bistvena za sobivanje zasebnega in javnega interesa. **Ohranjanje ravnovesja med premoženjsko svobodo posameznika in javnim interesom je ključna naloga zakonodajalca**. Merilo med slednjima po katerem se mora ravnati zakonodajalec je vsebovano v načelu sorazmernosti, po katerem se je v sodni praksi izoblikoval test sorazmernosti.

Ključne besede: [grajeno javno dobro](#), [subjekti zasebnega prava](#), [lastninska pravica](#), [ustavnopravne omejitve](#), [Zakon o urejanju prostora \(ZUreP-2\)](#).

Objavljeno: 28.05.2018; **Ogledov:** 187; **Prenosov:** 49

 [Celotno besedilo](#) (1,11 MB)*

<https://dk.um.si/Dokument.php?id=124349>

2.

[Omejitve lastninske pravice s poudarkom na razlastitvi ter civilnopravno varstvo v zvezi z gradnjo javne infrastrukture](#)

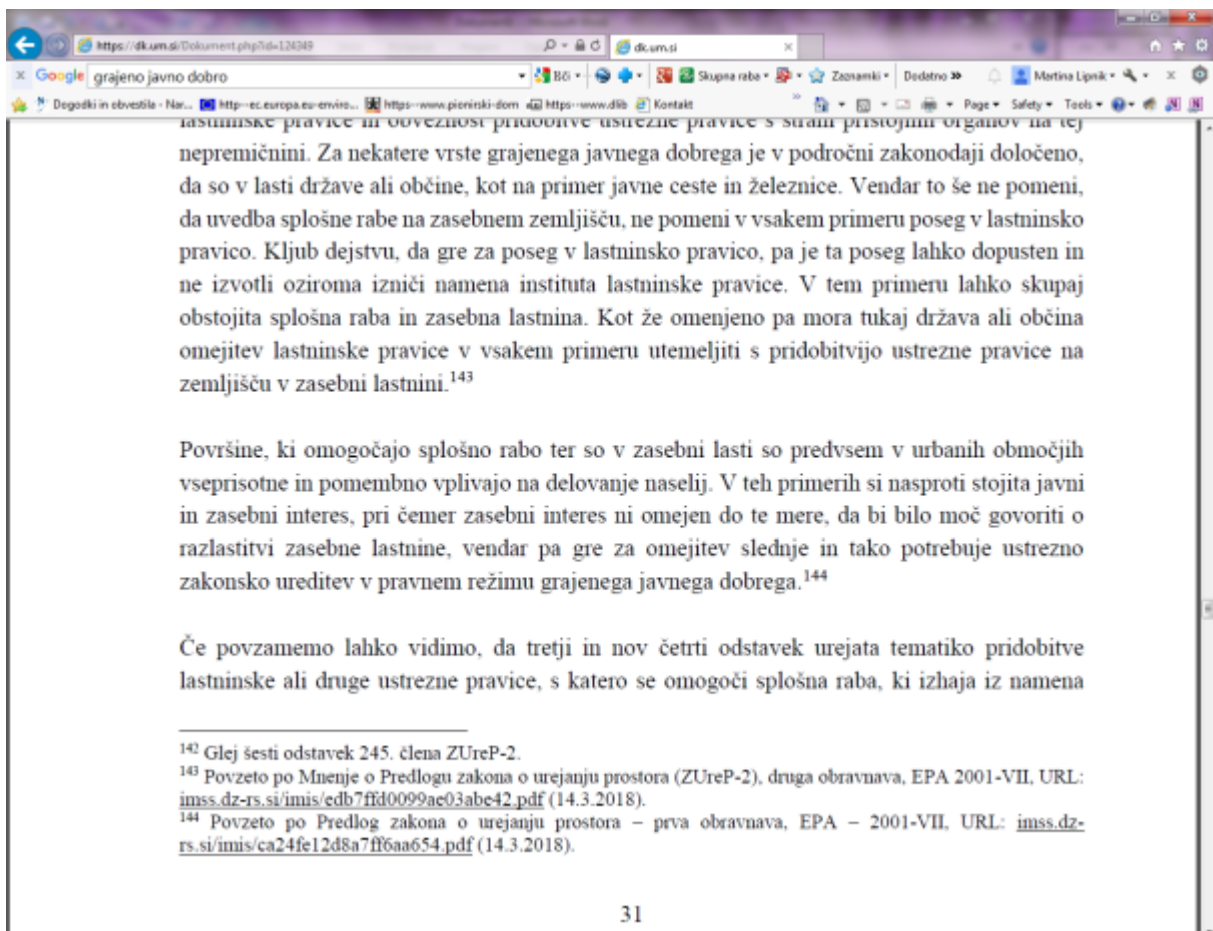
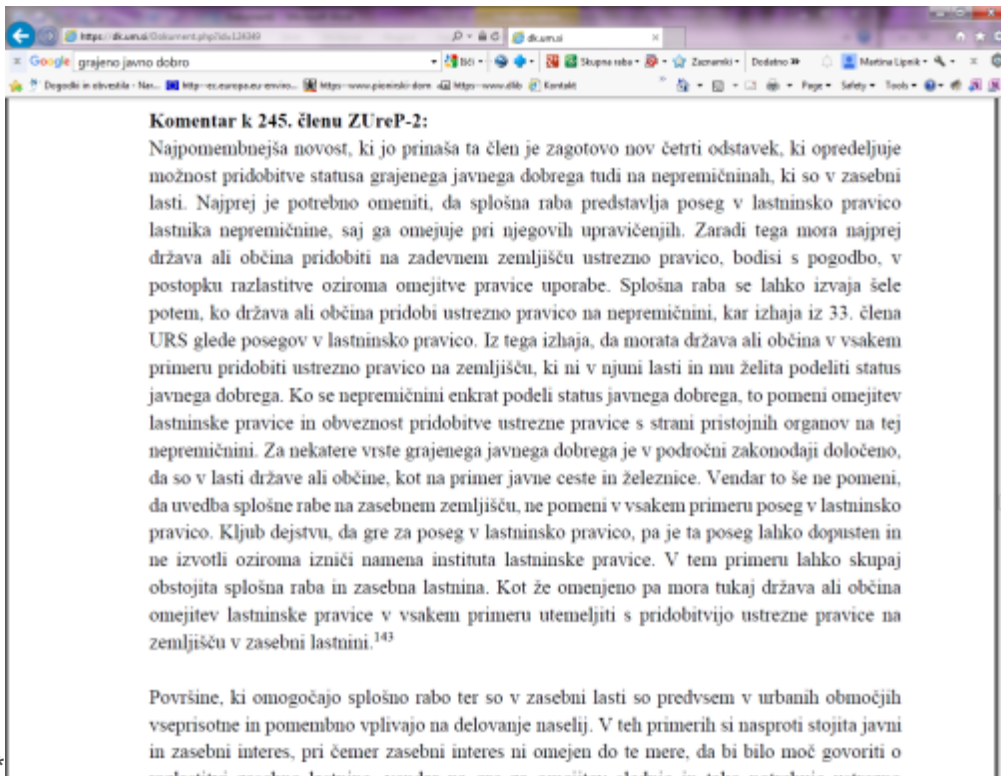
[Klara Boršič](#), 2018, magistrsko delo

Opis: Vsebina lastninske pravice je opredeljena v 37. členu Stvarnopravnega zakonika in vsebuje pravno možnost njenega imetnika, da na določen način ravna (facultas agendi). Njeno vsebino določajo njena upravičenja, in sicer upravičenje uporabe ter uživanja stvari (ius utendi et fruendi), upravičenje do posesti stvari (ius possidendi) ter razpolagalno upravičenje (ius abutendi). Poleg tega vsebuje tudi pravovarstveni zahtevek, kar pomeni, da lahko lastnik od vsakogar zahteva, da se vzdrži kršitve njegove lastninske pravice, za kar mu pravo nudi različna pravna sredstva. Skladno s 67. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa, da mora zakon določiti način pridobivanja in uživanja lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija, in z 69. členom URS, ki vsebuje pravilo, da se lahko lastninska pravica na nepremičnini v javno korist odvzame ali omeji proti nadomestilu v naravi ali proti odškodnini pod pogoji, ki jih določa zakon, drugi odstavek 37. člena SPZ vsebuje določbo, da lahko omejitve uporabe, uživanja in razpolaganja določi le zakon. To zagotavlja ustavnopravno varstvo lastninske pravice pred samovoljnimi posegi države, samoupravnih lokalnih skupnosti ter ostalih nosilcev javne oblasti. Pravno varstvo lastnika, prav tako pa tudi bonitarnega lastnika je zagotovljeno z lastninsko tožbo (rei vindicatio), publicijansko tožbo (actio Publiciana) ter z negatorno oziroma prepovedno tožbo (actio negatoria). Prvega junija 2018 je stopil v veljavo nov Zakon o urejanju prostora, ki ureja razlastitev na malo drugačen način, kot jo je urejal predhodnik. V ZUreP-2 se selita pravni režim grajenega javnega dobra, ki je bil prej urejen v Zakonu o graditvi objektov, ter potrdilo o namenski rabi zemljišča, ki je bilo prej urejeno v Zakonu o prostorskem načrtovanju. Novi zakon dograjuje pravni režim zakonite predkupne pravice občine na poselitvenih območjih, ki se širi na državo, kot na predkupno upravičenko in na območja drugih vrst nepremičnin. V lastninsko pravico posega več javnopravnih predpisov, pri čemer gre zlasti za varovanje javnega interesa. Pri tem je najtežji poseg v lastninsko pravico kot temeljno človekovo pravico zagotovo razlastitev. Da je ta dopustna, mora biti nedvomno izpolnjenih več pogojev, med katerimi je na prvem mestu nesporno ugotovljen javni interes. O dejanskih razlastitvah govorimo, ko je lastniku zaradi urejanja statusa javnih cest dejansko odvzeta posest in s tem onemogočena uporaba nepremičnine, še preden je bilo pravnomočno odločeno o razlastitvi. Sodna praksa je izoblikovala številna stališča, ki so na voljo prizadetemu lastniku nepremičnine. V takšnih primerih ni mogoče izključiti stvarnopravnega varstva v pravnem postopku, če so zanj podani vsi elementi iz 99. člena Stvarnopravnega zakonika.

Ključne besede: [lastninska pravica](#), [pravno varstvo](#), [nepremičnina](#), [Zakon o urejanju prostora](#), [ustavnopravne omejitve](#), [javna korist](#), [javno dobro](#), [javna infrastruktura](#), [dejanska razlastitev](#)

Objavljeno: 15.10.2018; **Ogledov:** 42; **Prenosov:** 16

 [Celotno besedilo](#) (2,34 MB)

https://dk.um.si/Dokument.php?id=126349

Google grajeno javno dobro

Događki in obvestila - Nar... http://ec.europa.eu/envi... https://www.pionirski-dom... https://www.dlib... Kontakt

Page Safety Tools

Komentar k 22. členu ZGO-1:

V drugem odstavku tega člena so določene omejitve v pravnem prometu, ki zagotavljajo, da se grajeno javno dobro rabi v skladu z njegovim namenom. Iz tega odstavka lahko razberemo, da imajo objekti grajenega javnega dobrega, enako velja tudi za zemljišča, poseben pravni položaj, saj so lahko v pravnem prometu samo v obsegu, ki ga določa zakon.¹⁴⁶

4.5 Posledice pridobitve statusa grajenega javnega dobrega po 246. členu ZUreP-2

Zemljišče, objekt ali njegov del, ki ima pridobljen status grajenega javnega dobra, mora njegov lastnik ali upravljavec vzdrževati v stanju, ki omogoča splošno rabo v skladu z njegovim namenom.¹⁴⁷

V drugem odstavku 246. člena ZUreP-2 pa je zakonodajalec predvidel, da se lahko država ali občina z lastnikom nepremičnine dogovorita tudi o vzdrževanju njenega primernega stanja.

Komentar k 246. členu ZUreP-2:

Zakonodajalec je določil, da morata bodisi lastnik oziroma upravljalec nepremičnine, ki ima status grajenega javnega dobrega, vzdrževati v stanju, da bo omogočena splošna raba na

¹⁴⁵ Povzeto po Poročilo k Predlogu zakona o urejanju prostora (ZUreP-2), druga obravnava, EPA – 2001-VII, URL: imss.dz-rs.si/imis/edb7ff0099ae03abe42.pdf (14.3.2018).

¹⁴⁶ J. Breznik, J. Duhovnik, v: J. Breznik, J. Duhovnik, Zakon o graditvi objektov s komentarjem, J. Čebulj, V. Premzl, M. Štrifof Brus, Zakon o urejanju prostora s komentarjem, 2005, str. 86.

¹⁴⁷ Zakonodajalec določa, da mora biti objekt v stanju, ki omogoča splošno rabo v skladu z njegovim namenom.

https://dk.um.si/Dokument.php?id=126349

Google grajeno javno dobro

Događki in obvestila - Nar... http://ec.europa.eu/envi... https://www.pionirski-dom... https://www.dlib... Kontakt

Page Safety Tools

nepremičnimi in da bo dosežen namen instituta grajenega javnega dobrega. Glede na stvarnopravne predpise, nepremičnine s statusom javnega dobrega, ne morejo biti priposestovane in predmet izvršilnega postopka.¹⁴⁸

4.6 Pogoji za ukinitve statusa grajenega javnega dobrega po 23. členu ZGO-1

Status grajenega javnega dobrega po 23. členu ZGO-1 preneha na podlagi odločbe upravnega organa, ki je status tudi podelil. Na podlagi ustreznega sklepa vlade oziroma pristojnega občinskega organa, mora biti po uradni dolžnosti izdana odločba. Sklep se lahko izda na zahtevo pristojnega resornega ministra oziroma župana. Takšni zahtevi pa mora biti priložena obrazložitev in dokazilo, da nepremičnina oziroma njen del, ne služi več namenu, zaradi katerega ji je bil podeljen status grajenega javnega dobrega.¹⁴⁹

Status grajenega javnega dobrega izgubi tudi objekt, katerega nadomesti drug objekt, ki ima status grajenega javnega dobrega z enakim namenom splošne rabe. Status grajenega javnega dobrega pa izgubi tudi objekt, ki je uničen in ga ni več mogoče obnoviti, zaradi tega pa je onemogočena tudi njegova splošna raba. Tudi v teh primerih prenehanja je potrebna odločba o ukinitvi statusa grajenega javnega dobrega. Zahtevi za sprejem sklepa je potrebno priložiti zemljiško-katastrski načrt, ki je izdelan v skladu z geodetskimi predpisi in iz katerega izhaja, da objekta ni več.¹⁵⁰

Sama ugotovitev, da objekt grajenega javnega dobrega več ne služi svojemu namenu je dejansko vprašanje, ki se postavlja tudi ali je objekt prenehal služiti svojemu namenu iz objektivnih razlogov, morda zaradi pravnih sprememb, ki so dovoljene ali

https://dk.uni.si/Dokument.php?id=12409

Google grajeno javno dobro

Dogodi in obvestila - Nar... http://ec.europa.eu/enviro... https://www.pionirski-dom... https://www.dlib... Kontakt

4.7 Prenehanje statusa grajenega javnega dobrega po 247. členu ZUreP-2

Status grajenega javnega dobrega po 247. členu ZUreP-2 preneha enako, kot se ga pridobi, kar je določeno tudi v prvem odstavku 247. člena ZUreP-2, ki pravi, da se status grajenemu javnemu dobremu odvzame smiselno po postopku iz 245. člena ZUreP-2, kjer je urejen postopek za pridobitev statusa grajenega javnega dobrega.

Status grajenega javnega dobrega lahko preneha v naslednjih primerih:

- če je zemljišče, objekt oziroma njegov del v celoti uničen in ga ni mogoče obnoviti in je zato onemogočena njegova raba,
- kadar se uredi zemljišče ali zgradi drug objekt z enakim namenom splošne rabe, zaradi česar se status na prvotnem lahko odvzame.¹⁵³

V četrtem odstavku 247. člena ZUreP-2 pa zakonodajalec glede na nov četrti odstavek 245. člena ZUreP-2, ki opredeljuje možnost pridobitve statusa grajenega javnega dobrega tudi na nepremičninah, ki so v zasebni lasti, pridaja tudi določbo na podlagi katere bodo lahko lastniki teh nepremičnin, v primerih kadar bo raba grajenega javnega dobrega v zasebni lasti presegla namen splošne rabe po ZUreP-2 in pogoje ter omejitve iz dogovora, zahtevali bodisi odstop od dogovora in ukinitvev statusa grajenega javnega dobrega, bodisi zahtevali odškodnino ali pa državi oziroma občini predlagali, da grajeno javno dobro prevzame v last, razen v primerih kadar bo ta predstavljala gradbeno parcelo stavbe.¹⁵⁴

5 USTAVNOPRAVNI VIDIKI ODVZEMA ALI OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE V JAVNO KORIST

https://dk.uni.si/Dokument.php?id=12409

Google grajeno javno dobro

Dogodi in obvestila - Nar... http://ec.europa.eu/enviro... https://www.pionirski-dom... https://www.dlib... Kontakt

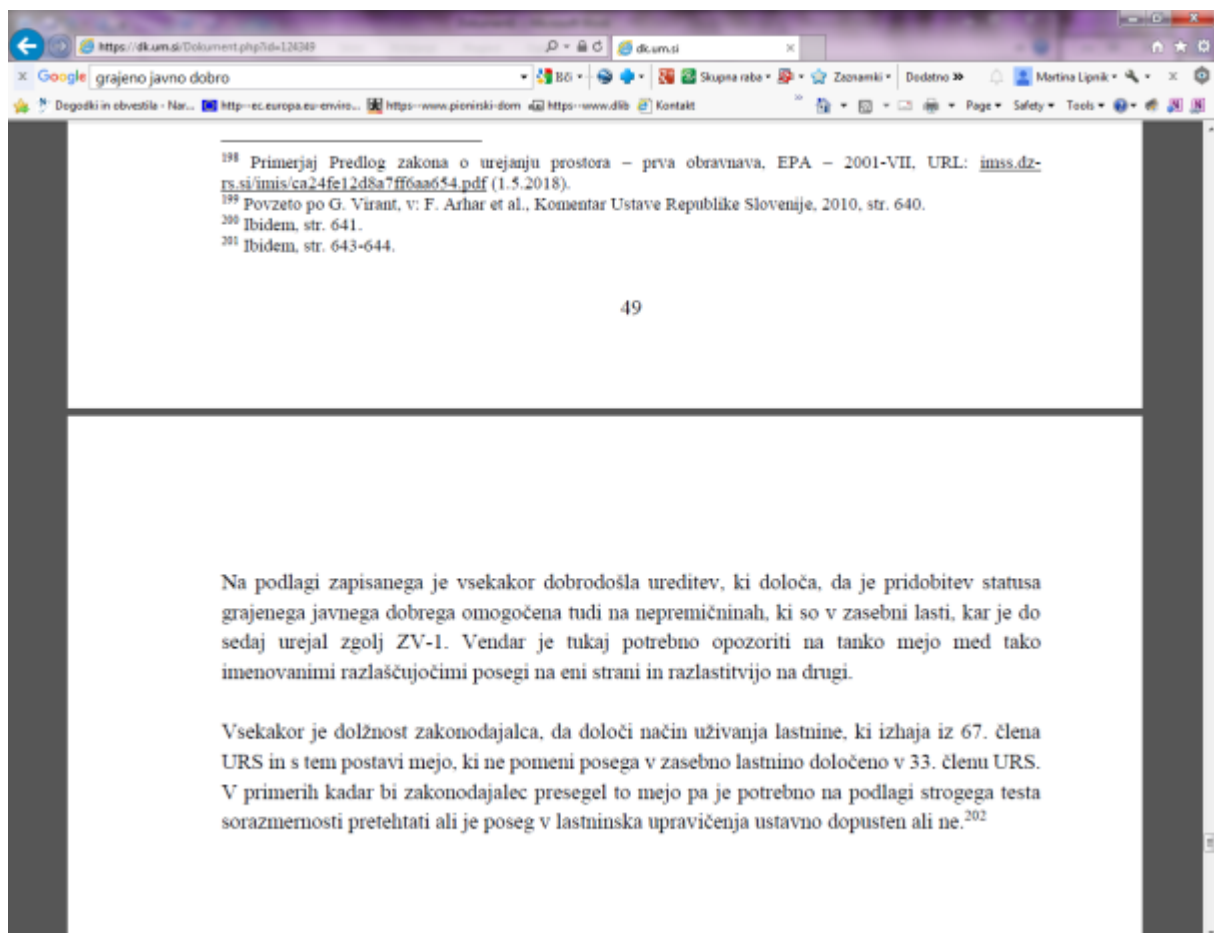
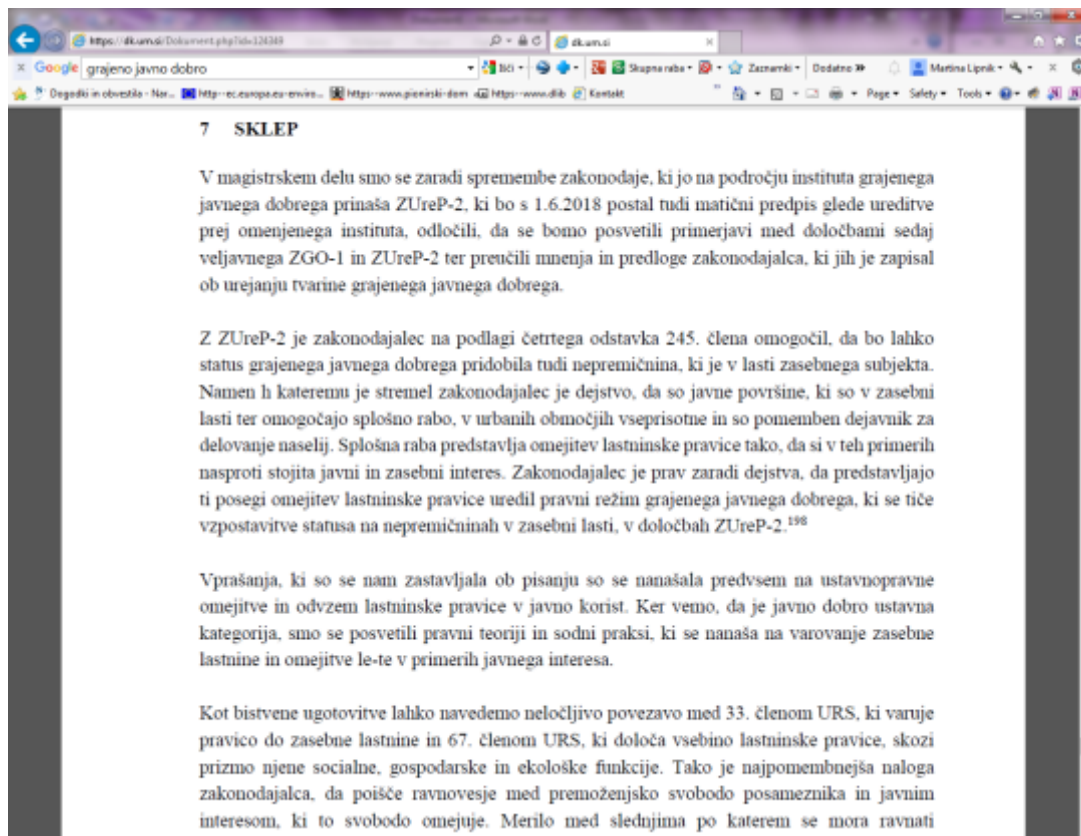
5 USTAVNOPRAVNI VIDIKI ODVZEMA ALI OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE V JAVNO KORIST

V 33. členu URS varuje področje človekove svobode, konkretno svobodo na področju premoženja. Tako se zagotavlja materialna podlaga samostojnega in odgovornega bivanja posameznika v družbi na podlagi ustavnega varstva lastnine. Da bi lahko v celoti razumeli pravico do zasebne lastnine moramo omeniti, da je 33. člen URS v neločljivi povezavi s 67. in z 69. členom URS. S 33. členom URS varuje zasebno lastnino, v 67. členu je določena njena vsebina, 69. člen URS pa ureja razlastitev, kot najtežji poseg v lastnino, ki je dopusten pod določenimi pogoji.¹⁵⁵

S 33. členom URS se varuje lastninsko svobodo, ki odraža svobodo posameznika v skupnosti. Določba varuje svobodno ravnanje na premoženjskem področju in nosilcu te pravice omogoča svobodo pri oblikovanju svojega življenja. Ustavnopravno varstvo lastnine je specialna oblika varstva splošne svobode ravnanja. 33. člen URS ima dvojni varovalni učinek in sicer varuje

¹⁵³ Glej drugi in tretji odstavek 247. člena ZUreP-2.
¹⁵⁴ Povzeto po Poročilo k Predlogu zakona o urejanju prostora (ZUreP-2), druga obravnava, EPA – 2001-VII, URL: jms.dz-rs.si/imis/edb7ffd0099ae03abe42.pdf (14.3.2018).
¹⁵⁵ Povzeto po G. Virant, L. Šturm v: F. Arhar et al., Komentar Ustave Republike Slovenije, 2010, str. 342.

34

[PDF]

Definiranje pojma javno dobro - Geodetski vestnik

www.geodetski-vestnik.com/49/3/gv49-3_416-423.pdf

1. Posnetek

2. Podobno

napisal/-a M Vugrin - 2005 - Navedeno v 8 virih - Sorodni članki

Če torej pomahamo s pojmom javno dobro, smo povedali vse in nihče nas Zakon o vodah (ZV-1) definira naravno in **grajeno javno dobro**. Naravno javno ...

VSL Sodba I Cp 1516/2017 - Iskalnik sodne prakse

www.sodnapraksa.si/?q=id:2015081111417506...SOVS...išči...

25. apr. 2018 - Javno dobro ne pridobi tega statusa samodejno, na podlagi javne rabe, ... Cesta pridobi status **grajenega javnega dobra** lokalnega pomena z ...

Višje sodišče v Ljubljani
Civilni oddelek

VSL Sodba I Cp 1516/2017

ECLI:SI:VSLJ:2018:ICP.1516.2017

Evidenčna številka: VSL00009177

Datum odločbe: 15.02.2018

Senat, sodnik posameznik: Alenka Kopal Velkavrh (preds.), Bojan Breznik (poroč.), Dušan Barič

Področje: STVARNO PRAVO

Institut: varstvo lastninske pravice - vznemirjanje lastninske pravice - občina - javno

dobro - splošna raba - javna površina - javne ceste - grajeno javno dobro - pridobitev statusa javnega dobra - zasebna lastnina - nepremičnina v zasebni lasti - odstranitev ograje - ureditev dostopa - služnost - pridobitev služnostne pravice

Jedro

Tožniku je treba pojasniti, da splošna raba še ne pomeni, da gre za javno dobro. Javno dobro ne pridobi tega statusa samodejno, na podlagi javne rabe, temveč le na podlagi izrecnega določila ustreznega pravnega akta, ki je lahko splošen ali posamičen, ali ob izkazanih predpostavkah iz 211. - 213. člena ZGO-1.

Ali povedano drugače; odločilen je odgovor na vprašanje, **ali lahko vsak uporablja nepremičnini, ker sta javno dobro in je zato vsak uporabnik teh nepremičnin upravičen zahtevati od toženke enako pravno varstvo kot ga uveljavlja tožnik**. Glede na okoliščine konkretnega primera, je odgovor lahko le negativen, ker sta nepremičnini zasebna last toženke, ki nista javno dobro.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se potrdi sodba sodišča prve stopnje.

II. Pravdni stranki krijeta sami svoje stroške pritožbenega postopka.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo tožbeni zahtevek, da je toženka dolžna dopustiti tožniku prost dostop in s tem vožnjo z vsemi vozili po parcelah 001/1 in 002/2¹, ki sta v lasti toženke, do parcele 003², ki je v lasti tožnika. Zavrnjen je bil tudi zahtevek, da je toženka dolžna na svoje stroške odstraniti žično ograjo s stebrički s parcele 001/1. Tožnik je bil obsojen, da mora plačati toženki pravdne stroške.

2. Tožnik v pritožbi navaja, da je bila nepremičnina podržavljena in v denacionalizacijskem postopku vrnjena denacionalizacijski upravičenki, po kateri je tožnik dedoval nepremičnino. Pravna prednica tožnika ni mogla uporabljati nepremičnine, ker je bila podržavljena. Tožnik je pridobil posest na nepremičnini s sklepom o dedovanju I D 3619/2012 dne 18. 2. 2014. Sodišče prve stopnje se pri odločitvi brez utemeljenega razloga sklicuje na Zakon o graditvi objektov³. Iz zemljiškoknjižnega izpiska izhaja, da je lastnica nepremičnin toženka, ker sta v B listu nepremičnini označeni kot splošno ljudsko premoženje, s katerim upravlja Управа cest v Ljubljani. Управа cest Ljubljana je upravni organ, ki upravlja s cestami, kar potrjuje, da nepremičnini predstavljata pot, ki je javna cesta. Iz zemljiškoknjižnega izpiska št. ... iz leta 1953 pri vložni št. 000 k.o. X izhaja, da je takrat nastala parcela št. 001, ki je bila označena kot pot, ki se je nato delila na parcelo št. 001/1 k.o. X in na ostale parcele. V obvestilu MOL Mestna uprava, oddelek za gospodarske dejavnosti in promet, odsek za finance in splošne zadeve št. ... z dne 31. 3. 2017 je toženka pozvala lastnika kioska, ki stoji na nepremičnini 001/1, ki je last toženke, da se pri njej zgledi, ker bo v nasprotnem kiosku odstranjen. Obvestilo dokazuje, da je parcela 001/1 k.o. X javna cesta, ki je v lasti toženke. Toženka je tožniku odgovorila z dopisom 12. 5. 2015 št. ..., da je zemljišče s parcelo št.

001/1 v lasti toženke in da po veljavnem prostorske aktu ni več predvideno kot javna površina. Ta zapis potrjuje, da je parcela **še vedno javna površina, katere status se bo v bodoče spremenil.** Tožnik je zahteval, da toženka predloži prostorski akt o upravnem statusu te parcele. Tožnik se je skliceval na drugi odstavek 227. člena Zakona o pravnem postopku⁴, ki stranki nalaga, da je dolžna predložiti listino, ki jo mora po zakonu izročiti ali pokazati, ali če velja listina po vsebini za skupno za obe stranki. Toženka tega akta ni predložila. Tožnik je upravičen do sodnega varstva na podlagi prvega odstavka 67. člena Ustave in prvega odstavka 37. člena Stvarnopravnega zakonika⁵. **Tožnik lahko dostopa do svoje nepremičnine le preko nepremičnin, ki so last toženke. Zaradi postavljene ograje tožnik ne more izvrševati lastninske pravice na svoji nepremičnini. Sodišče je zmotno ocenilo listinske dokaze,** sodba pa tudi nima razlogov o odločilnih dejstvih oziroma so si dejstva in dokazi v medsebojnem nasprotju.

3. **Toženka** v odgovoru na pritožbo predlaga njeno zavrnitev in zahteva, da ji tožnik plača pritožbene stroške.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. **Sodišče prve stopnje ni storilo formalnih kršitev** postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti. Neutemeljene so pritožbene navedbe, da v sodbi niso navedeni razlogi o odločilnih dejstvih, oziroma da so si razlogi med seboj v nasprotju. Sodišče prve stopnje je **pravilno uporabilo materialno pravo** ter pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje.

6. **Javno dobro** je stvar, ki jo **v skladu z njenim namenom ob enakih pogojih lahko uporablja vsakdo (splošna raba).** Zakon določa, katera stvar je javno dobro in kakšni so pogoji za njihovo uporabo (prvi in drugi odstavek 19. člena SPZ). **Javna površina** je površina, katere raba je **pod enakimi pogoji namenjena vsem, kot so javna cesta, ulica, trg, tržnica, igrišče, parkirišče, pokopališče, park, zelenica, rekreacijska površina in podobna površina (prvi odstavek 1.5.1. ZGO-1).** Tretji člen Zakona o cestah določa, da **so javne ceste** prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste in pravili cestnega prometa. Torej **le javne ceste so javno dobro.** ZGO-1 določa pogoje za **pridobitev statusa grajenega javnega dobra.** Cesta pridobi status grajenega javnega dobra lokalnega pomena **z ugotovitveno odločbo,** ki jo na podlagi sklepa pristojnega občinskega organa po uradni dolžnosti izda pristojna občinska uprava (prvi odstavek 21. člena ZGO-1). Za pridobitev statusa grajenega javnega dobra oziroma da gre za javno cesto je torej potreben **sklep lokalne skupnosti** in odločba upravnega organa, kar je tudi podlaga za vpis zaznambe javnega dobra v zemljiški knjigi. Po prehodnih določbah 211. - 213. čl. ZGO-1 se pridobi status javnega dobra po samem zakonu. Nepremičnini sta vpisani v zemljiški knjigi kot družbeno premoženje in če bi izpolnjevali predpostavke za grajeno javno dobro, bi z izdajo ugotovitvene odločbe občinske upravne enote, prišlo do vpisa zaznambe javnega dobra v zemljiški knjigi na teh nepremičninah.

7. Tožnikova teza je, da je upravičen **zahtevati dostop do svoje nepremičnine** in odstranitev ograje, ker sta se nepremičnini ves čas **uporabljali kot pot** oziroma za dostop do (njegove) nepremičnine, ki se je uporabljala za parkirišče, preden mu je bila **v denacionalizacijskem postopku in na podlagi sklepa o dedovanju izročena v posest.** **Tožniku je treba pojasniti, da splošna raba še ne pomeni, da gre za javno dobro. Javno dobro ne pridobi tega statusa samodejno, na podlagi javne rabe, temveč le na podlagi izrecnega določila ustreznega pravnega akta, ki je lahko splošen ali posamičen⁶, ali ob izkazanih predpostavkah iz 211. - 213. čl. ZGO-1.** Dolgoletna raba nepremičnine za parkirišče, ki je sedaj v lasti tožnika in

prosti dostop po nepremičninah last toženke do tega (nekdanjega) parkirišča, ob tem, da iz fotografij izhaja, da sta bili nepremičnini (toženke) namenjeni tudi kot parkirišče, ne pomeni, da sta zaradi te rabe nepremičnini pridobili status javnega dobra. Fotografije pravnih strank dopuščajo sklep, da so se (vse) **nepremičnine uporabljale za parkirišče**, predvsem pa, da **nobena nepremičnina ni grajeno javno dobro**. Nenazadnje tudi tožnikova nepremičnina v **denacionalizacijskem postopku** ni imela statusa javnega dobra (primerjaj z 19. členom Zakona o denacionalizaciji).

8. Tožnik je dokazal, da je toženka lastnica nepremičnin, ni pa dokazal, da bi obstajal akt ali odločba, na podlagi katere bi nepremičnini pridobili status grajenega javnega dobra. **Toženka** je zatrjevala, da **takšnega akta ni**, tožnik pa nasprotnega ni dokazal. Če bi tak (prostorski) akt obstajal, kot to zatrjuje in da ga označuje tožnik, bi ta akt lahko pridobil, saj gre za javno dostopen podatek. Dopis toženke z dne 12. 5. 2015⁸, v katerem tožniku pojasnjuje, da po veljavnem prostorskem aktu nepremičnina v lasti toženke parc. št. 001/1 **ni več predvidena kot javna površina, ne pomeni, da bi ta nepremičnina tak status imela**. Tega dejstva tudi ne potrjuje zemljiškoknjižni izpis iz leta 1951, iz katerega izhaja, da s to nepremičnino upravlja **Uprava ceste Ljubljana** ter tudi ne **dopis geodeta z dne 16. 9. 2014⁹** in obvestilo (poziv) na odstranitev kioska¹⁰.

9. V konkretnem primeru **ne gre za varstvo tožnikove lastninske pravice na njegovi nepremičnini** pred vznemirjanjem toženke, zato so tožnikove trditve, da **ne mora dostopati do svoje nepremičnine, ker mu to preprečuje ograja na nepremičninah last toženke irelevantne**, ob tem, da je toženka že pred uvedbo tega postopka predlagala tožniku, da vloži **vlogo za pridobitev služnosti¹¹**, iz dopisa geodeta tožniku z dne 16. 9. 2014¹² pa izhaja, da bi **tožnik lahko pridobil dostop tudi preko uvoza, ki ga ima družba E**. Geodet še opozarja tožnika, da bo moral plačati družbi **odškodnino za pridobitev služnostne pravice**. Tožnikovo **sodno varstvo je torej utemeljeno le, če sta nepremičnini javno dobro, ki sta v splošni uporabi in zato dostopni za uporabo vsakomur na enak način, pa mu je toženka takšno splošno rabo preprečila¹³**. Ali povedano drugače; odločilen je odgovor na vprašanje, ali lahko vsak uporablja nepremičnini, ker sta javno dobro in je zato vsak uporabnik teh nepremičnin upravičen zahtevati od toženke enako pravno varstvo kot ga uveljavlja tožnik. Glede na okoliščine konkretnega primera, je odgovor lahko le negativen, ker **sta nepremičnini zasebna last toženke, ki nista javno dobro**.

10. Pritožbeni razlogi niso utemeljeni, zato je pritožbeno sodišče pritožbo zavrnilo in potrdilo sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

11. Tožnik s pritožbo ni uspel, odgovor na pritožbo toženke pa ni bil potreben, zato pravdni stranki krijeta vsaka svoje stroške pritožbenega postopka.

¹ V nadaljevanju označeni (tudi) kot nepremičnini.

² V nadaljevanju označena (tudi) kot nepremičnina.

³ V nadaljevanju ZGO-1.

⁴ V nadaljevanju ZPP.

⁵ V nadaljevanju SPZ.

⁶ Primerjaj dr. Matjaž Tratnik in dr. Renato Vrenčur, Pravna praksa - 2010, št. 38, str. 22.

⁷ Glej fotografije pravnih strank: A15, A18, A19, B3 in B4.

⁸ Glej A13.

⁹ Glej A13.

¹⁰ Glej A 22.

¹¹ Glej A14.

¹² Glej A12.

¹³ Primerjaj (smiselno) z razlogi iz sodbe VSRS II Ips 238/2014.

Zveza:

RS - Ustava, Zakoni, Sporazumi, Pogodbe

Stvarnopravni zakonik (2002) - SPZ - člen 19, 19/1, 19/2

Zakon o graditvi objektov (2002) - ZGO-1 - člen 2, 2/1, 21, 21/1, 211, 212, 213

Zakon o cestah (2010) - ZCes-1 - člen 3

Zakon o denacionalizaciji (1991) - ZDen - člen 19

Datum zadnje spremembe:

25.04.2018

[Odločba o vzpostavitvi statusa grajenega javnega dobra lokalnega ...](#)

<https://www.postojna.si/razpis/145214>

1. Posnetek

9. jul. 2018 - 03201-8/2018-40, z dne 27.6.2018, o vzpostavitvi zaznambe **grajenega javnega dobra** lokalnega pomena na par. št. 1867/12 (ID znak 2490 ...